Y Llwybraidd-fodd

Byrr O

Gristianogawl Grefydd,

Gyd

Ag adroddiad hynodob

oryw ſannau o Athrawiaeth, or hyn, (er mwyn eglurwch) a grybwyll-wyd yn y Llyfran or blaen.

Heb. 6. 1. *Am hynny gan adael yr Athrawiaeth o ddechreuad Crist &c.*

Gwaith *Jago Uſher* Eſcob *Armagh*,

A Chyfieithiad

Row. Vaughan, Eſq.

LLUNDAIN,
Argraphedig gan *Joan Streater*, tros *Philip Chetwinde*, 1658.

Y Llwybr rhydd-fodd

Neu

Gyfrinfa Gymdeithasol

Sef

Agoriadau Hyrwyddol

ar y llwybr (er mwyn eglurhad) a gerdd-wyd
gan y Llyfr-wr
hwn.

Heb. c. 1. Am hyny gan adael yr athrawiaeth
a'r dechreuad Crist &c.

A Chyfeiriad

Rom. Vanglam, Esq.

LLANDAF.

Y Llwybraidd-fodd o *Gristianogawl Grefydd.*

Y modd ar Athrawiaeth or Grefydd Gristnogawl.

PAgfirmred a adawyd i ni er mwyn ein hyfforddiad ni, mewn amryw ffyddoedd ar Grefydd, trwy hon y rhaid i ni fod yn gadwedig e.

Atteb.

Eph. 1. 6. 2 Pet. 12. 1. 2 Tim. 3. 15, 16.

Atteb. Yr Scrythyrau Sanctaidd or Testament hên a newydd, yr rhai a roddodd Duw i ni, trwy weinidogaeth ei weision y prophwydi ar Apostolion, i adrodd yn berffaith i ni yr holl bethau anghenrhaid i ni iw wybod mewn materion o Grefydd.

Pa rai yw prif byngciau Crefydd, yr rhai yn yr Scrythyrau sanctaidd hyn a draddodwyd i ni?

Atteb. Gwybodaeth o anian Duw ai Deirnas.

Beth sydd i ni iw ystyrried yn anian Duw?

Psa 103. 8. 1 Cro. 29 11.

Atteb. Yn gyntaf, ei *Fodiad* neu ei sylwedd, y rhai nid ydynt ond yr vn, ac yno y personau y rhai ydynt dri o rif.

Pa beth a ystyrriwch mewn bodadgaeth Duw neu ei vndod?

Atteb. Ei berffeithrwydd i sywyd.

Psa. 145. 3, 4, 12, 13.

Pa fodd y mae i ni dairnad [illegible] Duw o berffeithrwydd?

Ei

Ei fod ef yn yſpryd tra vnig ac anſeidrol, ai ſylwedd o hono ei hunan, heb arno eiſiau dim oddiallan iddo ef. Mat.6.13. Col.1.19. Heb.1.3.

Pa ham y gelwch chwi Dduw yn yſpryd?

I fynegi fod ei hanfod yn gyfriw nad oes vn corph iddo, ac nid yw ſail i vnrhiw anwydau oddiallan, na roddom le i vnrhiw wael ſeddylfryd am ei Fawrhydi, i ſeddwl ei fod yn debyg i vnrhiw beth a ellir ei weled gan olwg dyn. 1 Ioe.5.7. Jo.1 24. 1 Tim.6.16.

Beth a ddeallwch chwi wrth yr vnigrwydd neu r ſymlrwydd o anian Duw?

Nad oes na rhannau na chynneddfau ynddo, nad yw y cwbl ſydd ynddo yn Dduw, a holl hanfod Duw. Mal.3.6. Gal.1.17.

Beth a geſglwch o hyn?

Na eill ei nag ymrannu nag ymgyfnewidio, eithr yn parhau yn oeſdadol yn yr vnrhiw gyflwr heb gyfnewidiad vn amſer.

Am

Am ba herwyddy gelwch hwy-fod Duw yn anfeidrol?

Atteb. Am ei fod yn anfefurredig, yn gyftal am amfer a lle.

Pa foddy mae Duw yn ddiangol oddiwrth ollfefur o amfer?

Dad.r.8. Pfa.92.91. 2.Per.3.8. Jon.8.5,8. Heb.13.9. 1.Bren.8.27. Pf.145.3. Jer.1.23,24. Jer.23.24.

Y modd y mae yn dragwyddol heb ddechreuad ac heb ddiwedd, heb na hynach nag ieuangach, ac iddo holl bethau yn bresennol, iddo ef nid o flaen neu ôl, aeth heibio neu i ddyfod.

Pa foddy mae yn anherfynol o herwydd ei le?

Atteb. Yn hynny y mae ef yn llenwi holl bethau a lleoedd, yn gyftal oddifewn ac oddiallan ir bydyn bresennol ym mhob lle, yn gynnwyfedig yn vnlle.

Pa fodd y mae ef yn bresennol ym mhob lle? oes iddo ef vn rhan o hono ei hun yma ac vn arall yma?

Atteb.

Atteb. Nag oes canys nid oes iddo ef ddim rhannau, ac am hynny rhaid iddo fod yn gyfan lle bynnac y byddo.

Pa beth a elwch chwi yn fywyd i Ddduw?

Atteb. Hynny yw trwy r hwn y mae yr anian dwyfawl mewn gweithrediad gwaſadol, trai fyni, ac yn ei ſymud ei hun yn anherfynol, o herwydd hynny mae yr Scrythyr yn ei alw ef y *Duw byw.*

Deu. 10. 8. Pen. 30. 20. Jo. 3. 18. Heb. 10. 31. 1 Tim. 4. 16. Pen. 5. 17.

Beth a gaſgl wch chwi yn cyffelybu yr anherfynoldeb hwn ar fymlrwydd (neu vnigrwydd) y Anian Duw, ai fywyd ai gnubyriad?

Atteb. Hynny ſef: pan fyddo nyth cyfiawnder, a thrugaredd yn adroddedig am Duw, rhaid ni ddeall hyd hwy yddo ef heb ſeſun olbac ymhellach: nad ydynt hwy amriw rinweddau ar rhai y mae ei Anian ef yn gynneddfol; eithr nid ydynt hwy ond a phob vn o honynt ddim arall ond Duw ei hun, ai hanfodgyfan.

Dih. 8. 14. 1 Joa. 4. 17. Eſa. 43. 25.

cY Ym

Ym mha beth y mae bywyd Duw yn ei ymddangos ei hun?

Jer. 31. 17. Dih. 8. 14. Jer. 1. 10. *Atteb.* Yn ei holl Ddigonolrhwydd ai Ewyllys Sanctaidd.

Ym mha beth y mae ei ddoethineb yn ſefyll?

Pe. 42. 19. Pe. 13. 13. Jo. 9. 4. Mewn gwybodaeth perffaith or holl bethau, yn ai ſydd neu a eill bod.

Ym mha fodd y mae Duw yn gwybod yr holl bethau? ydyw ef ſol yr ydym ni yw gweled yn peth ar ol y llall?

Pſa. 147. 5. Dih. 8. 12 Jer. 8. 10. Heb. 4. 13. Nag ydyw, eithr ag yn golygiad, y mae yn canſod yr holl bethau yn wahanredol, pa vn bynnac ai wedi myned heibio, ai preſennol ai i ddyfod.

Pa fodd y mae Dum yn oll-allmog?

Joa. 36. 14. Dad. 18. Mat. 19. 26. Luc. 1. 37. *Atteb.* Am fod iddo allu i ddwyn i ben oll bethau a dichon fod, pa wedd bynnac yr ymddangoſont yn amhoſſibl i ni.

Ym mha le y gwelir ſanctteiddrwydd ei ewyllys ef?

Yn

Atteb. Yn ei ddaioni, ac yn ei fiawnder. Marc. 14. 36. Jo. 4. 16.

Ym mha le y mae yn dangos ei ddaioni? Pſa. 33. 5. 1 Tim. 4 1. 0.

Atteb. Yn bod yn fuddiol a haelionus iw holl greaduriaid, a chan ddangos trugaredd vddynt, yn eu trueni. Pſ. 145. 7, 8, 9, 17. Deu. 32. 4.

Ym mha beth y dengys ef ei gyfiawnder?

Atteb. Yn gyſtal yn ei air, ac yn ei weithredoedd.

Pa fodd y dengys ef gyfiawnder yn ei air?

Atteb. O herwydd bod y gwirionedd o hyn yn ddiammau.

Ym mha fodd y dengys ef gyfiawnder yn ei weithredoedd?

Atteb. Wrth dreſnu r holl bethau yn vnion, a rhoddi ir holl greaduriaid yn ol ei gweithredoedd. Job 34. 10, 11. Deu. 32. 4. Pſ. 145. 17.

Pa beth a elwch chwi perſonau y Duwdab?

Atteb.

Rhu. 2. 2.
Deut. 5. 16.
Dad. 20. 12.
1 Pet. 2. 17.
Pſalm. 5.

Atteb. Y cyfriw ac ſydd vddynt yr yn hanfod neu gogyfuwch yn gyffredin a wahanedir (nid gwahenir) vn odſiwrth y llall trwy ryw anghyffredinol briodoldeb.

Pa fodd y digwydda hyn fod amriw berſonau yn y Dwndab?

Atteb. Er bod bodadigaeth a hanfod y Duwdod yn vnrhiw a thra ſymlmal y mymegwyd, etto modd yr han od nid yw vnrhiw, ac oddiyma y cyfyd gwahanediadau y perſonau, yn hyn, heb law yr hanfod ſydd gyffredin vddynt oll ar vnrhiw yn oll, y mae i bob vn rhyw hynodol briodoldeb, yr hyn ni eill fod yn gyffredin i lleill.

Parai yw r Perſonau hyn a pharai yw r priodoliaethau perſonol?

Atteb. Y perſon cyntaf neu i treſn yd yw r Tâd yr hwn a gynhedla y mab yr ail yw r mab cenedledig gan y Tâd, y rrydydd yw r yſpryd glân yn deilliaw oddiwrth y Tâd ar mab.

r

Ydyn Duwdod y Tâd yn cynnâl Duwdod y mab?

Atteb. Nage ydyw, eithr pob perſon yn Iâd a gynnâl berſon y mab.

Hyn yma am Anian Duw, beth ydyw ni yn ſtyrriad yn ei drinas?

Atteb. Yn gyntaf, yr ordinhad a wnaeth efo dragwyddoldeb ollawl, ac yno ei wneuthur, yr hyn a gyflawnir mewn amſer.

Pa fodd y gwaethlwyd yr ordinhad?

Atteb. Yr holl betheu a meuant amſer a gaent ddyfod i ben, gyd a phob amgylchiad perthynnol iddynnoy, a ordeiniwyd i fod fellyn er dragwyddoldeb oll, i wneuthur i digyn ddiddoldyngoo Duw.

A ddarfu i Dduw felly gyn ydde, meuthur dyn, rag lunaethu a dwy a gwrthodreyd?

Atteb.

2 Tim. 1,19. Rhu. 9. 11,21, 22,23. Mat. 25.34, 41. 2 Tim. 20. 1 Theſ. 3.6.

Atteb. Do yn ddiammau, cyn vddynt wneuthur vn ai drwg ai da Duw yn ei gyngor tragwyddol a oſododd rai or neulldu, ar yr rhai mewn amſer y tywalldai gyſoeth ei drugaredd ac a Fwriadodd attal hynny oddwrth eraill, ar yr rhai y dangoſai ef greulondeb ei ddigoſaint.

Pa beth a gynhyrfai Ddaw i wneuthur y rhageriaeth hyn rhwng dyn a dyn?

Rhu. 9. 11,21, 22,23. Dih. 16. 4. Mat. 11. 25, 26. Eph. 1. 11. Jud. 4.

Atteb. Yn vnig oi ewyllys ei hun, trwy r hyn gwedi iddo arfaethu creu dyn iw ogoniant ei hun, yn gimaint ac nad oedd rwymedig i ddangos trugaredd i uebryw, ac y cai ei ogoniant ymddangos yn gyſtal yn gwneuthur cyſnawnder ac yn dangos trugaredd; ſe welodd ei neiol ddoethineb ſod yn dda ddewis allan rhyw gyſrif tu ac at y rhai yr eſtynnai ef ei drugaredd dihaeddedigol, gan adael y lleill i ſod yn wrthddrychau oi gyſawnder.

Yn

Ym mha beth y mae cyflawniad dinhad Duw yn ſefyll?

Atteb. Yngweithredoedd y creadigaeth a rhagluniaeth.

Ym mha fodd yr oedd y creadigaeth?

Atteb. Yn nechreuad amſer, cyn bod ſylwedd i vnrhyw greadur, Duw trwy ei air yn vnig yn yſpaid chwe diwrnod a grewdd yr holl bethau, yn gyſtal gweledig ac anweledig, gan pheuthur pob vn o honynt yn dda yn ei ryw. Pſ.148.4. Neh.9.6. Heb.11.3. Gen.2.1,2,3,4. Exo.20.11. Pen.31.17. Col.1.16. Gen.1.4, 31.

Beth yw r prif greaduriaid a ordiniwyd i gyſtwr tragwyddol.

Atteb. Angelion ollawl yſprydawl ac heb gyrph. A dyn yn cynwys dwy ran, y corph yr hwn ſydd ddauarol, ar yſpryd, yrhwn ſydd yſprydol, ac am hynny nid yn ſait i farwoldeb.

Odeuwydd perffeithrwydd y dwedir fod dyn wedi ei adferu hyn gyffelybiaeth a llun Duw?

Atteb. O herwydd perffeithrwydd gallu, ac enaid ynhynodol, yn enwedig doethineb y meddwl a gwir ſanctteiddrwydd ei ewyllys rhydd.

Pa fodd yr ych chwi yſtyried Rhyweliad Duw?

Atteb. Mal y mae yn ſyffredinol holl greaduriaid, yr rhai trwy hynny a gynhelir yn eu ſywedd, ac a dremir yn ol ewyllys yr Arglwydd; ac mal y mae yn hynodol yn berthyna ſoli gyfiwr tragwyddol y creaduriaid penaf, ſef, Angelion a dynion.

Pa beth ywr hyn ſydd yn perthyn i'r Angelion?

Atteb. Rhai o honynt a hanfodion yn y cyfiwr bendigedig yhyn hwn y creanafid hwy, a gyfnerthwyd trwy râs Duw ſod ſelly yn dragwyddol, er ail cadwafant, eithr a ymadawſon hynny yn ewyllyſgar, ac am hyn

a gondemnwyd i boenedigaeth dragwyddol yn yſtern heb obaith o ddychwelyd.

Pa fodd y profwyd cyflwr dynol yn?

Att. Yn y byd hwn y mae yn dal with gyfamod deublyg, ac yn y byd a Ddaw trwy adroddiad y farn ddeublyg. Gal. 3. 10, 11, 12, 13, 14. Rhu. 27. Pen. 10. 12. Mar. 25. 31, 32.

Pa wyddyn ni cynnaf or cyfamodau hyn?

Attab. Y gyntaf heneu y cyfamod o weithredoedd, trwy yr hwn y mae Duw yn addo bywyd dragwyddol i ddyn trwy ammod cyflawnib gwbl gyfan berffaith ſudd-dod iw gyflawn ef, yn ol nerth a gawſai ef trwy natur greadigaeth, ac yn yr ſangwedd yn bygwth marwolaeth iddo ef, oni chyflawna ef hynny. Gn. 2. 3, 9. Pen. 31. 17. Go. 3. 7, 11, 17, 20, 24. De. 2. 2, 7. Dih. 3. 18.

Pa ſut y darferodd Duw, er mwyn cyflawni ei Gyfamod?

Attab. Y Ddau Bren a blannodd ef yn Mheradwys, yn am bywyd ar llall am wybodaeth da ar drwg.

Pa beth yr oedd Pren y bywyd yn ei arwyddoccau?

Atteb. Y cai ddyn ddiogelwch o fywyd tragwyddol, os parhau ef yn ei vfudd-dod.

Pa beth yr oedd y Pren o wybodaeth or da ar drwg yn ei arwyddoccau?

Atteb. Os cwympai ddyn oddiwrth vfudd-dod, y cai ef yn ddiammau ei Gofpi a marwolaeth dragywyddol, ac felly gwybod wrth brofiad yuddo ei hunan, beth oedd ddrwg, megis or blaen y gwyddai wrth brawf yr hyn yn vnig oedd dda.

Pa beth a ddigwyddodd or cyfammodhwn?

Rhu. 5. 12. *Atteb.* Trwy vn dyn y daeth pechod i mewn ir byd, a marwolaeth trwy bechod, ac felly yr aeth marwolaeth tros holl ddynion, yn gimaint ac i holl ddynion bechu.

Pa beth a ddigwyddodd or cyfammod hwn?

Atteb. Lle y darfu i Dduw fygwth ein rhieni cyntaf, pa ddydd bynnac y bwyttaent or Pren gwaharddedig y caent hwy farw yn ddiau, hwynt hwy gan goelio yn hytrach air y cythrael na chaent farw, a chan gyfuno ai gabledd gwarthlawn ef: trwy r hyn yr haerai fod Duw yn cynfigennu wrth eu cyflwr, megis pe buafai o ran hynny yn gorafun y Firwth, rhag wrth fwyta o hono y digwyddent i fod mal Duw ei hun, hwy aethant i mewn i weithred o wrth ryfelgarwch yn erbyn yr Arglwydd ai gwnaethai, ac yn egored a dorrafant ei orchymyn. Gal. 1. 3.

Beth a ganlyn o hyn yma?

Atteb. Yn gyntaf llygrediga- Gal. 1. 14.
eth natur a elwir pechod de- Gal. 5. 19.
chreuol yn myned trwodd o dad Col. 2. 3, 9, 10.
ifab mewn etifeddiaeth barhaus, a hyn y mae holl allu yr enaid ar corph yn haintiedig, a hynny mewn holl ddynion yn vu ag-

wedd, ac oddiyno y mae pechòd gweithredol yn tarddu.

Dangoſweh yma mha ſodd y mae prif nerthoedd yr enaid wedi eu diwno trwy y llygredigaeth hyn o Haniad.

Tit. 1. 15. *Attеb.* Yn gyntaf, y deall a ddallodd gan anwybodaeth, ac anghrediniaeth, yn ail y mae r cof yn hyllibri i anghofio yr hyn a ddeallo y ſynwyr, yn drydydd y mae r ewyllys yn anufuddoh i ewyllys Duw, a ddeallir ac a gofir genym, y rhydd-dyd yr lancteiddrwydd, yr hyn oedd ddo yn y dechreuad wedi ei gollì, ac y mae yr awrhon yn tueddu oll awl i bechu yn bedweryddi, yn mae r anwyddurin barod i reoli yr ewyllys, ac ydynt fail i bòb anrhefin, yn olaf y mae y cydwybod ei hunan wedi ei amharu a llygrus.

Yn mha wedd y mae r cydwybod mal hyn wedi ei amharu?

Attеb.

Atteb. Gan fod y dyledion rydd arnoyn ddeublyg yn enyvedig i roi hyfforddiad i wneuthur pethau, ac i roi yn gyſtal teſtiolaeth a barn mewn pethau a wnaethbwyd, am y cyntaf ni rydd ddim hyfforddiad mewn vn modd, ac wrth hynny yn peri i ddyn bechu yn gwneuthur rhyw weithred, fodd arall yn dda ac yn gyreithlawn; weithiau ſe rydd hyfforddiad, eithr ar fforedd gim ac ſelly bod yn arweinydd dall, gan wahardd wneuthur pethau y mae Duw yn fodlon vddynt, ac yn gorchymyn gwneurhur pethau y rhai y mae Duw yn ei wahardd. Am yr an ni rydd ei cyfarn yn y byd, na rhoi haeſ ir troſeddwr ſel y dylai, eithr bod yn fud ac megis wedi ſerrio a hauarn poeth, y mae weithiau yn rhoddi barn arthr gan farn, gan euog arnu ſe y dylai eſcuſodi, ac eſcuſodi ſe dylai euog arnu, ſelly yn ſenwi y medcwl ag ofn geuol, neu ei bortbi ei achuſſurau gwag oſer: eithr yn anghuſſurus

Rhu.2.15. Joa.8.9. Rhu.14.23. Gal.1.4. 1 Chron.13.9. Ioa.16.2. Eph.4.30. 1 Tim.4.2. Col.2.22. Rhu.7.9. Dih.8.21. Act.28.26.

ac ofnadw yn poeni yr enaid e-uog megis a Pflammau o dân ffern.

Pa rai yw rhywogaethau pechodau gweithredol?

Ja.1.14,15. Eph.2.3. *Atteb.* Y cyfriw ac ydynt oddifewn ym meddylian y meddwl a rhrachwantau y galon, neu oddiallan mewn gair neu weithred, trwy r hyn y gwnair y pethau, a ddylafit peidio ai gwneuthur, ar pethau hynny heb wneuthur a ddylafid eu cwblhau.

Pa beth yn r fan ecolaeth y mae pob dyn yn fail iddi o herwydd y pechodau yma?

Rhu.7.10. Eph.2.3. Mat.5.28. Eſ.1,16. *Atteb.* Melldith Duw, yn gyftal ar y pethau a berthynant vddynt y cyfriw ydynt eu gwragedd ai plant, anrhydedd, meddiannau, arfer o Greaduriaid Duw) ac ar eu cyrph eu hunnain yn eu bywyd ai marwolaeth.

Pa

Pa beth yw r melldithian yr rhai y maent hwy yn ſail ac amlygu yn vddynt yn y bywyd hwn?

Attеb. Holl gyſtuddian amſerol yn gyſtal mewn corph (yr hwn ſydd ſail i aneirif o gleſydau) mewn enaid, yr hwn a heintir weithiau a gwallgofiad neu ynfydrwydd, weithiau a dyſhtryn cydwybod euog, weithiau a chydwybod mud ſomedig, weithiau a chaſedwch calon, yr hon ni eill edifarhau: ac yny diwedd ac allddudrwydd yſprydol tan allu y byd ar Cythraeſ. Deut. 28. 21, 22. Lev. 26. 16, 17. Jo. 5. 14.

Pa beth yw r farwolaeth a ganlyn y bywyd greſynus hwn?

Attеb. Yn gyntaf neullduaeth yr enaid oddiwrth y corph, ac yno neullduaeth a gwahaniad magwyddol or dyn cyfan oddiwrth breſenoldeb Duw, gyda phoenau anrhaethadwy yn nhân yffern yn ddi-drangcedig, yr hon yw yr ail farwolaeth. Luc. 16. 23, 24. 2 Pet. 2. 9. Dat. 21. 8. 2 Theſ. 1. 6.

Os ydyw holl ddynol ryw yn fai yr ddamnedigaeth hon pa fodd ga hynny y caiff yn dyn fod yn gadwedig?

Atteb. Yn ficcr trwy y cyfammod cyntaf yma or gyfraith, ni cill yn chawd fod yn gadwedig, o ran y mae yn rhaid i bob yn dderbyn yndde ei hunan y farn o ddamnedigaeth: ettto yr Arglwydd gan ei fod yn Dduw o drugaredd ni adawodd mo honom, eithr a ddaeth i fewn an gyfammod a dynol ryw.

Rhuf 3. 19, 20.
Pen. 8. 3.
Gal. 2. 16.
Pen. 3, 10, 11, 12, 21, 22.

Beth yw r ail cyfammod?

Atteb. Yr Efengyl neu y cyfammod o Rad, trwy r hyn y mae Duw yn addo bywyd trag-wyddol i ddyn, tan ammod iddo ei gymodi ag ef yng hrift: canys mal y mae yr ammod or naill, barhad y cyfiawnder hwnnw, yr hyn oedd i fod ym mherfon dyn ei hun; felly cyfiwr yr ail gyfammod yw mwynhau y cyfiawnder

Eph. 2. 3, 4, 5.
Gal. 3. 10, 17
Jo. 1. 12.
Rhu. 5. 17.
Ep. 8. 13, 14.

hwnnw

hwnnw yr hyn a gair oi du allan ym mherfon y cyfryngwr Ieſu Grift.

Beth a ddlemi ei yſtyrried yn Grift ein Cyfryngwr?

Atteb. Dau beth oi Anian ai ſwyydd. Rhu.2.21.22. Jo.10.3. Pla.3.9.

Pa nifer o Anianoedd ſydd yn Chriſt?

Atteb. Dwy, y Duwdod ar Dyndod: yn aros yn gyſannedd wahanredol yn eu ſylwedd, priodoliaeth hau, a gweithredoedd.

Pa nifer o berſonau ydynt iddo ef?

Atteb. Un yn vnig yr hwn yw perſon mab Duw: canys yr ail perſon yn y Drindod, a gymerth arno nid y perſon ond Anian dyn: ſef corph ag enaid rheſymol, yr hyn nid yw yn ſefyll yn vnig (megis y gwelwn mewn dynion

dynion eraill) eithr ydynt yn gyfan gynwyfedig ym mherſon mab Duw.

Beth ydyw r deunydd neur arfer or vndeb rhyfeddol hwn, or ddwy anian mewn vn perſon?

Atteb. Yn ol im hanian ni gael ei gymeryd i vndeb y perſon o fab Duw, y dioddefiadau ar vfudd-dod a gyflawnwyd a ddaeth o anherfynol haeddigol werth, gan ei ddioddefaint ef yr hwn oedd Ddnw gogyfuwch ar Tad.

Pa beth yw ſwydd Chriſt?

1 Tim. 2. 5. *Atteb.* I fod yn gyfryngwr rhwng Duw a dyn.

Pa ran oi ſwydd a arferodd ef yn berthynaſol i Ddnw?

Atteb. Ei Offeiriadaeth.

Pa rai ydynt rannau ei ſwydd offeiriadol?

Atteb.

Ai? Bocloudrwydd i gisiawnder Duw yn gyfryngdod. Heb.2.7. Pe.5.1. Ar.7.24.

Beth a offynnir gan Grist i dalu iawn neu fodlonrhwydd am Gyfiawnder Duw?

Atteb. Talu y pris yr hyn oedd ddyledus am dorriad y gyfraith a droeddasai dynol ryw, a chyfiawnhad y cyfiawnder, yr hwn yr oedd dyn trwy y gyfraith yn rhwym iddo, eithr yn ddi-allu iw gyflawni. Heb.7.24, 25, 26, 27. Rhu.8.38.

Pa fodd yr oedd Crist i dalu y gwerth neu r pris yr hyn oedd ddyledus am bechod dynol ryw?

Atteb. Trwy y rhyfeddol offrwng eiddrwydd hwnnw, trwy r hyn yr oedd ef yn ogyfuwch a Duw y gwnaeth ef ei hun o ddiddym gymeriad, ac y daeth yn vfudd i farwolaeth, gan oddef yn gyflal mewn corph ac enaid y felldith oedd ddyledus i droeddiad y gyfraith.

Pa gyfiawnder l a offynnid gan Crist on hachos ni?

Atteb.

Atteb. Yn gyftal dechreuol, yr hyn oedd iddo oi ymddyn yn y groth, (yr hwn a gaed or yſpryd glân mewn purdeb a ſanctendarwydd anian) a gweithredol, yr hyn a gyflawnodd ef, gan roddi vſudd-dod perffaith yn holl yrſa ei einioes, i holl orchmynnion cyſtraith Dduw.

Pa beth yw cyfryngiad Criſt?

Atteb. Y rhan honno oi effeiriadaeth, trwy yr hon y mae yn gwneuthur erfynniad ar ei Dad troſom ni, ac a anrhega oi flaen ef yn gyſtal ein perſonau an vſudd-dod amherffaith, gan wneuthur pob vn o honynt hwy (pa wedd hynnac yn llygredig ynddynt eu hunain) trwy *haeddedigaeth* ei *daledgaeth* ef i fod yn gymeradwy yn ei olwg ef.

Act. 7. 25.
Heb 9. 10.
Jag. 8. 34.
Joa. 17. 20.
Exod. 28. 38.
1 Pet 2. 5.
Dad. 8. 3.

Hyn yma am y rhan honno o ſwydd y cyfryngwr, yr hyn y mae ef yn ei arfer yn ei weithredu ty ac at Dduw; pa fodd y mae ef yn ei ymddwyn

ddwya ei hun mewn perthau perthynas i ddyn?

Atteb. Trwy gyfrannu i ddyn y gras bwnnw ar prynedigaeth, yr hwn a bwrcasasai ef gan ei Dad. Rhu. 5.15, 17, 19. Act. 13.

Pa rannau ai swydd a orchwyliodd efyma?

Atteb. Ei swydd brophwydol a brenhinol.

Pa beth yw ei swydd Brophwydol?

Atteb. Y Swydd trwy yr hon y mae yn dercan i ni y dynnfau buddiol on Jechydwriaeth, ac yn dadcuddio holl ewyllys ei Dad i ni yn gystal trwy y moddau oddifflan y rhai a ragoddarparodd ef er mwyn Athrawiaeth ei Eglwys a thrwy olenni eiss moddyliau oddifewn ai yspryd glan. Deut. 18. 18. Joa. 1.18. Pen. 8.26. Pen. 15.15. Eph. 2.17. Esa. 6. 1 2. Heb. 1.2. Pe 2.3. Pe. 3.1, 2. Mat. 27.7. Pen. 23.10. Luc. 24. 25. Act. 16.4. 1 Cor. 2. 10, 11, 12.

Pa beth yw swydd frenhinol?

Atteb. Y swydd trwy yr hon y mae yn llywodraethu ei ddeiliaid weithon, ac yn terfysgu ei elynnion iw gwradwyddi.

Yni

Yno rubu fodd y mae yn rhaid ei ddeiliaid?

Pſal.16.89. Jo.18.36. Za.9.9,10. Eph.1. 20,21, 22. Mat.22. 7, 13. Luc.19. 14, 15,27. Pſa.22. 110. 15,25, 26. Ep.1.22. Luc.18.1. Eſa.9.6,7. Eph.5. 26, 27,29.

Gan wneuthur y Pwynedigaeth yr hyn a weithiodd ef yn ſtrwythlawn yn ei Etholedigion, gan eu galw hwynt yn rhai trwy ei ſwydd Brophwydol a ddyſcodd i gofleidio y donniau a gynnygiwyd vddynt, a chan ei llywiaw hwynt giwedi eu galw yn gyſtal trwy yr ordiniadau yma oddiallan, y rhai a oſodoedd ef yn ei Eccleſwys, a thrwy weithrediad yr yſpryd glân oddifewn.

Ynol lleſaru mal hyn am aniadoedd a Swydd Criſt, Cyfryngwr y Cyfammod newydd, Pa beth ſydd i chwi yn awr yn yſtyrried ynghyſlwr dynol rym, yr hwn a ddeil tano ef?

Att. Dan beth, bod yn gyſrannog o Râd Duw; yr hyn a gyfrennir yn effeithiol trwy waith yſpryd Duw ir Eccleſwys Catholic yr hon yw coryh ac anwylyd Criſt, allan or hon nid oes dim Jechydwriaeth, ar moddau oddiallan a ordiniwyd er mwyn a-

berthu

berthu ac effeithio hynny a ganiatawyd ir Ecclwys weledig.

Ym mha ſodd y mae Gras Duw yn effeithiol gyfrannedig ir Etheloledigion, or rhai y mae'r Ecclwys Gatholic yn gynnwyſedig?

Atteb. Trwy yr vndeb rhyfeddol, o herwydd yr hwn y gwneir Criſt ai Ecclwys yn vn: mal wrth hynny y mae yr holl Etholedigion wedi eu himpio ai cyſylltu ynddo ef yn tyſu yng-hyd yn vn corph dirgel or hwn y mae ef yn ben.

Joa. 17. 21. 22, 23. 1 Cor. 1, 13. Eph. 2. 2. Pe. 5. 29, 30. Joa. 15. 1, 2, 4, 5. Eph. 4. 15, 16.

Pa beth yw rhwym yr vndeb hwn?

Atteb. Cymmun yſpryd Duw, yr hwn gan ei fod yn dyfod oddiwrth y dyn Jeſu Criſt, ar yn holl etholedigion, megis oddiwrth y pen ir Aelodau, a rydd yddynt tywyd yſprydol, ac ai gwnaiſt yn gyfrannogion o Criſt ai holl ddonniau.

Pa

Pa beth yw r budd a dawn a gyfyd oddiyma i blant Duw?

Atteb. Cymmodiad a Sanctteiddiad.

2 Pe. 2. 3, 4. Col. 1. 21.

Pa beth yw r Cymmodiad ar cyfundeb?

Atteb. Y Rhad trwy yr hwn in rhyddheuir oddiwrth felldith Duw ac an hadferir iw ffa'or Tadol.

Pa beth yw canghennau y cyfundeb hwn?

Atteb. Cyfiawnhad a mabwyfiad.

Pa beth yw cyfiawnhad?

Gal. 3. 12, 14. Rhu. 4. 23, 24. Eph. 28. 9. Rhu. 8. 32. Eſay 9. 6. Gal. 3. 5. Act. 13. 38, 39.

Atteb. Y Gras trwy yr hon in cyfiawnheuir oddiwrth euogrwydd pechod, ac in cyfrifir yn gyfiawn Ynghrift Jefu ein gwaredydd.

Pa fodd gallhynny y gellir dyn pechadurus edrych am ei gyfiawnhau yngolwg Duw?

Atteb. Trwy drugaredd Duw yn unig, trwy yr hyn yrhydd et ei fab yn rhyddidio gan fwrw pechod dyn ar Grift, a Chyfiawnder Crift i ddyn, ac felly y pechadur

dur yn seddiannol o Jesu Grist a wynhaogan Duw faddeuant ni bechodau, a chyfiawnder yn gyfiawnhâd.

Pa beth yw mabwysiad?

Atteb. Y Gras trwy r hwn nid ydym ni yn unig yn cael ein gwneuthur yn gefeillion a Duw, eithr hefyd yn feibion iddo, ac yn etifeddion gyda Christ.

Rhu. 8. 3. Gal. 4. 26.

Beth yw Sancteiddiad?

Atteb. Y Gras bwnnw, trwy r hwn in rhyddheuir ni oddiwrth y rhwym ar caethiwed o bechod iydd yn cylanneddu yuom ac in adferir ni i rydd-dyd cyfiawnder.

Pa beth yw rhanau Sanctteiddiad?

Atteb. Marweiddiad, trwy yr hyn y gorfrechir ein llygredigaeth anianol, a bywhad, neu gynhyfiad trwy yr hyn y glyn ac yr adnewyddir sanctteiddrwydd yuom.

Eph. 4. 22, 23. Rhu. 6. 4, 11, 13. Col. 2. 1, 2.

Oes dim gwahaniaeth in rhwng rhyngddynt hwy y rhai maeb yn a gderbyn Grist?

Atteb.

1 Cor.3.3.
2 Tim.2.3.
Jer.31.18.
1 Pet.1.9.
Eph.3.20.
Heb.11,1,2,3.
Col.2.7,18.
Eph.3.13, 17.
Joa.11.12, 16.
Gal.3.16, 20.
Phil.3.8,9.
2 Tim.1.6.
Heb.10.22, 23.
Act.2.41,42.

Atteb. Oes, canys nid oes morai yn gyfrannog o wybodaeth megis plant bychain ar cyntaf a alwn ni yn wirion, rhai eraill ydynt o ddealldwriaeth, yn yr rhai cyntaf nid ydym ni i fyned ym mhellach nag etholedigaeth Duw, a dirgel weithredoedd yr ysprydlân, yn y lleill y mae ychwaneg iw olyn, ffydd fyw iol i ddwyn allan ffrwyth gwir fancteiddrwydd.

Y dyw yngallu dyn ddyfod ir ffydd ar Sancteiddrwydd yma?

Atteb. Nag ydyw, eithr y mae Duw yn eu gweithredu hwynt yn ei blant ei, yn ol y meſur y gwelo ef tod yn gymwys yn eu blant.

Beth a ddealltwch chwi wrth ffydd?

Atteb. Rhodd Duw, trwy yr hon y mae dyn, yn ei berſwadio ei hun, nid yn vnig er gwirioneddau

A'r

A Duw yn gyffredinol, eithr hefyd o addewidion yr Efengyl yn neullduol ac yn gofod Chriſt ai holl ddonniau yn gyſſur iw enaid ei hun.

Ym mha fodd y dywedir ein cyfiawnhau trwy ffydd?

Atteb. Nid tel pa byddem yn gyfiawn am deilyngdod y rhinweddhon, canys o ran hynny Chriſt yn vnig yw ein cyfiawnder: eithr o ran ffydd, a ffydd yn vnig yw r offer yn cymwys i amgyffred a derbyn, nid i weithio neu i beri ein cyfiawnhad: ac felly in crynoi an dirwyn ni at Griſt: mal y byddom yn gyfranogion oi holl ddonniau buddiol.

Beth yw r ſancteiddrwydd a ddisgyn y ffydd hon i gyfiawnhau?

Atteb. Rhodd Duw, trwy yr hon y mae calon yr vn a gredo yn ymadael ar drwg, a dychwelyd i newydd-deb buchedd.

Ym

Ym mha beth y mae y rhinwedd hon yn ei ymddangos ei hun?

Attеb. Yn gyntaf, mewn edifeirwch difrifol, ac ynni mewn vfudd-dod cyflurus yn tarddu oddiwrtho.

Pa rai ydym, rannau edifeirwch?

Attеb. Dwy: gwir gyfludd gweithredig ynghalon y credadyn, am droseddu yn erbyn Duw mor rafuol trwy ei anwireddau or blaen, a chroad at Dduw drachefn gyda ac holl feddyliryd calon, i lynu wrtho byth yn ol hynny, ac i ymgadw oddiwrth yr hyn a fyddo yn anfodloni ei olwg ef.

2 Cor. 7.10, 11. Jer. 31.18, 19. Act. 11. 21, 23. Act. 26.20.

Pa beth yw addyfg an hyfforddia ni yr vfudd-dod hwnnw y mae Duw yn ei offyn gan ddyn?

Attеb. Y Gyfraith foefol, or hon y crynodeb yw y deg gorchymyn.

Pa

Pa beth yw r Sumn hewr Hollbl or gyfraith?

Atteb. Cariad.

Pa bethyw r rhannau a han-

aw?

Atteb. Y cariad ſydd iddyledus arnom i Ddwyw gorchymynedig yn y cyntaf, ar cariad dyledus arnom in cymydogion gorchymynedig yn yr ail Tabl neu ſech.

Yn mha fodd y gwahanedwch y pedwar gorchymyn a berthya in Tabl cyntaf?

Atteb. Y maent hwy yn ai yn golyn cyffurfiad holl allu yr enaid oddifewn i gydnabod y gwir Ddduw, megis y gorchymyn cyntaf; neu yr arfer lanctaidd or noddau, oddiallan o addoliad Duw, mal yn y tri a ganlyn.

Pa rai yw r dyledion a berthyn i moddau oddiallan o addoliad Duw?

Y maent hwy vn ai r cyfriw ai ydynt iw cyflawni bob dydd mal y byddo yr achos yn golyn, neu y cyfriw ac ydynt bennodol i ryw ddydd arbennig.

Pa

Pa orchmynnion a berthyn ir rhyw cyntaf?

Atteb. Yr ail ynghylch addoliad parchedig y Greſydd; ar trydydd am y parch a ddylai ſod genym i Anrhydedd Duw, yn ymddygiad cyffredin ein bywyd.

Pa orchymyn a berthyn ir ail rhyw?

Y pedwerydd yn gorchymyn ſanctteiddiad enwed gol ir dydd Sabboath?

Pa fodd y gwahanreduch y chwech o orchymynnion a berthyn ir ail llech nen Dabl?

Atteb. Y pump cyntaf, a orafun ac a hyba y cyfriw weithredoedd ac y mae ewyllys y meddwl iw gwneuthur or lleiaf: yr olaf ſydd yn erchi gwilied y cynhyrfiadau cyntaf a godo yn y galon, cyn ymroi i wneuthur y drwg.

Pa ddyledion ſydd berthynaſol ir rhyw cyntaf?

Atteb.

Atteb. Y maent yn ddyledus i cytriw fath ar ddynion, o achos rhwymau neullduol neu i tholl wyr yn gyffredin trwy fath ar Gyfiawnder, y fath gyntaf a roddir i lawr yn y gorchymyn cyntaf, y llall yn y pedwar nesaf.

Pa beth yw r moddau oddiallan trwy r hyn y cynnygir yr Efengyl i ddynol ryw?

Atteb. Gwenidogaeth yr Efengyl, yr hyn a arferir yn Ecclwys weledig Crist.

O Ba rai y mae r Ecclwys weledig yn gynnwysedig?

Atteb. O Swyddogion cyhoeddus i fod yn weinidogion i Grist, ac yn gyfrannogion o bethau nefol, yn ol rhagscrifen yr Arglwydd; ar ol wbl eraill or Seinctiau, yr rhai gyd ag vfudd-dod ydynt iw ymddarostwng eu hunain i ordinhâd Duw.

Dad. 1. 20.
Phi. 1. 1.
A ct. 20. 27, 28
1 Pet. 5. 1, 2, 3.
1 Tim. 3. 1, 2, 13,
Rhu. 11. 7, 8.
1 Cor. 4. 1.

Pa rai ydyw rannau y weinidogaeth oddiallan?

Atteb.

Atteb. Cyfrannu y gair ar ordiniadau, a'r arferu ac hynny, yr rhai yn cuwedigol ydynt y Sacramentau, a Barnedigaethau.

Pa beth yw'r gair?

Rhu.3.19. Pen 7.9,10. Gal.3.22, 23. *Atteb.* Y Rhan honno or Sweinidogaeth oddiallan, fydd yn sefyll yn traddodi neu ddarcan yr Athrawiaeth, ac fel cyma yr offeiryn cynnull yr hwn a alwer Duw i gynnill ffydd.

Pa dra fydd iw arferu yno yn mynegi y Gair er mwyn cynnull a magu ffydd?

1 Cor.10.11, 12,3,4,16. Gen.17.10, 11. Deu.3.6. Rhu.2.28,29. Mat.3.11. 1 Pet.3.21. Col.2.11,12, 13. *Atteb.* Yn gyntaf, fe addrodir cyfammod y gyfraith i wneuthur pechod ai gospedigaeth yn gyfrinbyddus, ar yr hyn y mae brath y cydwybod yn pigo oy i galon wrth synnied dig o farn Duw, a'r baich a dyn arnobeithio yn ei lawn o sod dim nerth ynddo ebr hynn iwyntau bywyd tragwyddol yn ol y paratoad yma y sydd yn nygu trugaredd yn Efengyl, ar yr hyn y pechadur yn ei ail gymeryd gobaith o Faddeu, a erfyn ar Dduw am drugaredd, ac elyd yn

hynodol

nodol a neilldnol ar ei enaid ei hun, yr addewidion cyffurus, ac a weithiafant ynddo trwy y pryd Duw ddeifyfiad diffifol or lleiaf i gredu ac i edifarhau.

Pa beth yw Sacrament?

Atteb. Arwydd gweledig a ordeiniwyd gan Dduw, i fod yn fêl er mwyn cryfhad a chyddfurfiad addewidion yr Efengyl, ir rheini a gyflawno yr ammodau a ofynnir ganddi.

Mat. 3. 11. 1 Pet. 3. 21. Col. 2. 11, 12, 13. Act. 2. 40, 41. 42. Pen. 14. 22. Pen. 20. 32. Rhuf. 4. 11.

Pa fodd y gwneir hyn trwy Sacrament?

Atteb. Trwy gyffelybiaeth cymmwys rhwng yr arwydd ar perthau a arwyddoneir, dawn yr Efengyl a anrhegir ir golwg, a mwynhau hynny a gydffurfir ir cyfriw ac ydynt o fewn y cyfammod: Can hynny megis y mae Pregethu y gair yn foddau cyffredinol o ennyn ffydd; felly yn gyftal hynny ar arfer fanctaidd or Sacramentau ydyn offerau yr yfpryd glân, i gynnyddu a chyddfurfio hynny.

Pe fawl rhyw o Sacramentoedd yfydd?

Atteb. Y gyntaf o gyniiwy ſiad plant Duw ir Eccluys, yno i ſod yn gyfrannogion o gymmun tragwyddo gyd a hwynt yr ail oi gidwedigaeth neu eiſaeth ai fwyniant yno iw ſiccrhau oi gynnydd beunyddol barhaus yn-ghriſt, o ran hynny y mae r cyntaf vnwaith, ar olaf yn Fynych iw weinidogaethu.

2 Cor. 10. 1, 2, 3, 4, 16. Exod. 12. 28.

Pa beth a ddenlwith chwi wrth farnedigaethau.

Atteb. Yr ordinhad a oſododd Duw er mwyn cydffurfiad bygythiau yr Efengyl yn erbyn yr anuſuddgar.

Pa fodd yr arferir y Barnedigaethau yma?

Atteb. Yn gyntaf trwy y gair yn vnig a thrwy gynghoriad yn ail, rhoddi poenedigaeth, vn ai cadw y troſeddwr yngharchar yr Arglwydd, hyd y cyfriw amſer y gwelſer arwyddion o edifeirwch, neu dorri yr aelod pwdr oddiwrth yr aelodau eraill?

Mat. 28. 15, 16, 17, 18. 2 Theſ. 3. 14. 1 Cor. 5. 4, 5, 11, 13. 2 Cor. 1. 6, 7, 8.

Oedd y weinidogaeth hon o Efengyl bob amſer yn yr vnrhiw foddau?

Atteb.

Atteb. Am y fylwedd yr oedd hi bob amſer yr vnrhiw Eithr o ran y moddau priodol a phenodol i ryw amſerau hwy a wahanredir a ddwy ryw, yr hên ar newydd.

Beth a elwch chwi yr hen weinidogaeth?

Atteb. Yr hyn a draddowyd ir Tadau i barhau nes cyflawnder yr amſer, yr hyn ar ddyſodiad Criſt oedd iw adyweirio.

Pa beth oedd briodoliaethau y dogaeth hon?

Atteb. Yn gyntaf gorchymynion y gyfraith oeddynt ſwy helaeth, ar addewidion o Criſt yn gynhilach ac yn dywyll gwedi eu gosod ár lawr, y rhai olat, gan eu bod o gimaint yn ſwy cyffredin, ái traddodi mor dywyll, megis yr oedd yr eglurhad o honynt ym mhellach oddiwrthym. Yn ail yr addewidion hyn o bethau i ddyſod nid oeddynt ond cyſgodau gyd a cheffylybiaeth o arwyddion a *Ffuguraw*; y rhai pan ddeuai y gwirionedd i olau oeddynt i ddiflannu ymaith.

2 Tim. Ioa. 9. 22. Heb. 1. 1. Pe. 9 1, 9, 10. Act. 7. 44. 2 Cor. 3. 7, 11. Mal. 4. 4. Ier. 31. 31, 32, 33. Heb. 11. 13. 1 Cor. 3. 11, 13. Gal. 4. 34. Col. 2. 16, 17.

Pa nifer oeddynt y prif foddau ar dibennoedd or hên weinidogaethyma?

Atteb. Y cyntaf o *Adda* i *Abraham* yr ail o *Abraham* i Grift.

Pa beth oeddynt y Priodoliaethau hynodol or olaf or ddwy ddibennoedd yma?

Luc. 1. 44,45. Pſa. 44. 19. 26. Rhuf. 9. 4. Act. 13. 17. Deu. 4. 1, 6, 7, 8, 17. Pen. 1. 6, 7, 8. Pen. 14. 2. 29. Pen. 26. 18, 19.

Atteb. Yn gyntaf, yr oedd yn fwy enwedigol wedi ei rwymo at ryw deuleu neu genedloedd. Yn ail yr oedd iddo yn gy∫yllteddig gyd ag ef, ail adroddiad arbennig neu fynegiad or cy∫ammod cyntaf or gyfraith, yn dry-dydd i'eb law y ceremoniau ar deddfau a helaethwyd yn fawr tan Mo∫es, yr oedd Sacramentau hefyd wedi eu chwanegi atto.

Pa beth oeddynt y Sacramentau cyne∫inol or weinidogaeth hon?

Joa. 1. 16, 17. Deu. 4. 12. Rhu. 10. 5. Heb. 9. 1, 2. 3 Joa, 7. 22.

Att. Y Sacrament o gynhwy∫iad ir Eccl wys oedd enwaediad go∫odedig yn nyddiau *Abraham*: ar llall o gadwedigaeth beunyddol ac ymborthiant yr oen Pa∫c go∫odedig yn am∫er *Mo∫es*.

Pa

Pa beth yw y weinidogaeth newydd or Efengyl?

Att. A draddododd Crist i ni i barhau hyd ddiwedd y byd?

Pa beth ydynt y priodoliaethau o hwnnw?

Atteb. Yn gyntaf ef ai gosodir yn ddiragoriaeth ir holl bobl, pa vn bynnac a tyddont ai Jddewon ai cenedloedd: ac o herwydd hynny y mae yn Gatholic a chyffredin, yn ail y mae yn llawn o Râs a gwirionedd yn dwyn newyddion o lawenydd hyfryd i ddynol ryw, mal pa beth bynnac a addawyd or blaen gan Grist, yr awrhon a gyflawnwyd, ac felly, yn lle yr arwyddion ar cysgodau a roddalid, y pechau eu hunain ac adroddiad hefeth o holl ddoniau yr Efengyl.

Exo. 12. 48. Act. 7. 8. Ioa. 7. 22. Esa. 42. 1, 2. 1 P. 6. 3, 4, 5. Pe. 65. 12. 19, 1-4. Ioa. 16. 10. Mat. 18. 19, 20. Rhu. 12. 25, 26. Eph. 3. 5, 6, 9.

Pa beth pr prif bynciau o'r weinidogaeth hon?

Col. 1. 5, 6.
Io. 1. 7.
Pe. 14. 2, &c.

Atteb. Fod Crift ein Iachawdwr (yr a addawfai Duw trwy ei Brophwydi ei anfon yn byd) wedi dyfod yn y cnawd, ac a gyflawnodd waith ein pryned-

Mar. 16. 21.
1 Cor. 15. 4.
1 Tim. 2. 8.
Mat. 16. 19.
Act. 1, 2, 9, 10, 11.
Eph. 4. 10.
Heb. 1. 3.
1 Tim. 4. 1.

gaeth, ai gael ef trwy yr yfpryd glân. ai eni o Fair forwyn, a dioddo odd tan *Pontius Pilat*, a groefhoeliwyd, ac a fu farw ar y Groes: y corph ar enaid hwnnw gwedi eu ymwahanu mal hyn, ei gorph a roddwyd yn y bedd, ac a arhofodd tan allu marwolaeth: ai enaid aeth it lle gofodedig i eneidiau y rhai cyfiawn: fef peradwys, gorfeddla y bendigedig. Ac iddo ef y trydydd dydd gan gyfylltu ei gorph ai enaid drachefn, gyfodi oddiwrth y meirw, ac yn ol hynny efcyn ir nefoedd: y lle y mae yn eiftedd ar ddeheulaw ei Dâd nes dyfod y pryd y delo ef oddiyno ir Farn olaf.

Pa beth yw Sacramentau y weinidogaeth?

Atteb.

Atteb. Y Sacrament o gynnhwyfiad iw cymeryd ir Eccl wys yw. Bedydd: yr hwn a ſelia i ni ein genedigaeth yſprydol: y Sacrament arall on cynhaliaeth cadwedigol a beunyddol yw Swpper yr Arglwydd; yr hwn a ſelia i ni yn ymborthiant yn oeſtadol.

Yn ol diweddu y byd hwn pa beth ſydd i ni iw edrych am dano yn y byd ſydd i ddyfod?

Atteb. Barn ddeublyg: *l*vn yn neullduol, ar enaid pob rhyw ddyn yn amſer ei farwolaeth, y llall yn gyffredinol, ar eneidiau a chyrph holl ddynion ynghyd ar amſer eu Hadgyfodiad.

Yr

YR Aqrymogaeth hau a herthy
ir Ddwy Sacrament or Testa
ment Newydd, ar Farn ddeubly
yn y byd a ddaw a gymerwch chw
allan or pen olaf or darn cynta o
lyfr an yma.

Diwedd.

17